

Alle bewakingsactiviteiten

IBZ

09/01/2019

Alle activiteiten – artikel 3

1. Inleiding

Momenteel kent de wet aan de bewakingsagenten, naast **generieke bevoegdheden** of bevoegdheden die **verbonden zijn met de uitgeoefende activiteit**, ook **situationele bevoegdheden** toe. Het is echter niet steeds duidelijk:

- waar (op welke plaats, op de openbare weg, in welke omstandigheden...) een bevoegdheid kan worden uitgeoefend,
- in het kader van welke bewakingsactiviteit een bepaalde bevoegdheid kan worden uitgeoefend,
- welke opleiding men gevolgd moet hebben,
- welke functiecode op de identificatiekaart moet worden weergegeven,
- welk middel, welke methode of welke procedure kan of moet worden gebruikt,
- of welke voorwaarden moeten worden gerespecteerd.

Deze inlichtingen, verplichtingen... die uit de wet afkomstig zijn, worden nu in de vorm van fiche, die in functie van de uitgeoefende activiteit opgesteld worden, hernomen.

Binnenkort zullen de bepalingen in de wet aangevuld worden door een koninklijk besluit met betrekking tot de middelen, methodes en procedures - art. 89 van de wet. Deze inlichtingen zijn bestemd voor alle: politieambtenaren, bewakingsagenten, burgers, opdrachtgevers, openbare overheden...

Zo weet iedereen welke bevoegdheden de bewakingsagent kan gebruiken wanneer hij een van de 13 bewakingsactiviteiten, die in de wet worden opgesomd, uitoefent.

2. Basisprincipes

Het basisprincipe van de bevoegdheden van een bewakingsagent, dat dus op **elke bewakingsactiviteit** van toepassing is, wordt door artikel 97 van de wet vastgelegd:

Bewakingsagenten kunnen geen **andere handelingen** stellen dan deze die voortvloeien uit de rechten waarover **iedere persoon beschikt**, alsmede de **bevoegdheden die uitdrukkelijk voorzien zijn in deze wet of haar uitvoeringsbesluiten**. Ze kunnen de bevoegdheden die ze uitoefenen en de middelen die ze aanwenden **enkel uitoefenen voor veiligheidsdoeleinden**.

Artikel 98 preciseert het volgende:

Buiten de gevallen waarin de wet voorziet, **kunnen** bewakingsagenten **geen enkele vorm van dwang of geweld uitoefenen**. Ze kunnen niemand dwingen bewakingsmaatregelen te ondergaan, dan **in de gevallen en op de wijze voorzien in de wet**.

In het kader van deze bepaling gaat het met name om: het gebruik van een vuurwapen in geval van wettige verdediging (geweld), voor zover de agent in het kader van de door hem uitgeoefende bewakingsactiviteit een wapen mag dragen, en de weerhouding van een persoon die op heterdaad betrapt wordt bij het plegen van feiten die een misdraad of een misdrijf vormen (dwang), voor zover aan alle voorwaarden is voldaan.

Artikel 99 legt de nadruk op de wettelijke verplichting van de bewakingsagent **om bijstand te verlenen aan personen in gevaar**.

Bijgevolg kunnen bewakingsagenten “**personen** die ze **op heterdaad** betrappen bij het plegen van feiten die **een wanbedrijf of een misdaad** uitmaken, **vatten** en in afwachting van de komst van de politiediensten, verhinderen dat ze weglopen, op voorwaarde dat ze de politiediensten na de betrapping op heterdaad onmiddellijk hebben verwittigd.” (art. 110). Het gebruik van deze bevoegdheid moet natuurlijk aan bepaalde voorwaarden, die in de artikelen 111 tot 113 vermeld worden, voldoen:

Art. 111. Tot de aankomst van de politiediensten blijft de gevatte persoon **permanent onder het rechtstreekse toezicht** van de bewakingsagenten.

Het is **verboden om de gevatte persoon op te sluiten of hem** door enig middel **ergens aan vast te maken**.

Art. 112. De gevatte persoon dient onmiddellijk in **vrijheid te worden gesteld**:

1° indien de politiediensten laten weten niet ter plaatse te zullen komen;

2° van zodra blijkt dat hij de feiten niet heeft begaan of dat de begane feiten geen wanbedrijf of een misdaad uitmaken;

3° indien de politiediensten binnen twee uur, te rekenen vanaf het moment van verwittiging, niet ter plaatse zijn gekomen.

De bewakingsagenten **onttrekken de gevatte persoon**, zo mogelijk, **aan het zicht van het publiek**.

Art. 113. Om te voorkomen dat bewakingsagenten de bevoegdheden bedoeld in de artikelen 110 tot 112 aanwenden buiten de in deze afdeling voorziene omstandigheden en om de betrokkene in de mogelijkheid te stellen de handelingen van de bewakingsagenten in rechte te betwisten, **overhandigen** deze laatsten **de betrokkene een formulier**, dat de nodige gegevens bevat aangaande de plaats van de handelingen, het nummer van de identificatiekaart van de betrokken bewakingsagenten, de gevolgde procedure en de omstandigheden van de handelingen. De minister van Binnenlandse Zaken bepaalt het model van dit formulier.

Artikel 114 preciseert dat de bewakingsagenten, bij een **vatting**:

De bewakingsagenten kunnen overgaan tot een **veiligheidscontrole**, indien de volgende voorwaarden worden nageleefd:

1° de controle is uitsluitend gericht op **het opsporen van wapens of andere** voor de veiligheid van de bewakingsagenten **gevaarlijke voorwerpen**;

2° zij bestaat uitsluitend uit een **oppervlakkige betasting** van de kleding van de persoon en de **controle van de handbagage**.

In tegenstelling tot de toegangscontroles (art. 102) of de uitgangscontroles (art. 107 en 124) worden de controles van persoonlijke bezittingen **ter plaatse uitgevoerd**. Ze kunnen dus op andere plaatsen dan de toegangen of uitgangen van plaatsen uitgevoerd worden. Hierbij speelt het geslacht van de betrokken personen geen rol (mogelijke controle: man door vrouw en vrouw door man).

3. Verplichtingen en verboden voor de bewakingsagent

Art. 119

...

De bewakingsagent noteert op rapporten of op documenten die van hem uitgaan, die hij opstelt of invult, **zijn naam** en **het nummer van zijn identificatiekaart**.

Art. 120

...

Het is de bewakingsagent **verboden fooien** of andere beloningen van derden te bekomen.

Art. 79

...

De bewakingsagent kan een activiteit slechts uitoefenen als hij de identificatiekaart bij **zich draagt**.

Hij moet zijn **identificatiekaart** bij elke vordering van de politiediensten of van de met het toezicht op de uitvoering van de wet belaste ambtenaren en agenten **overhandigen** en zijn identificatiekaart **tonen** indien een persoon dit vraagt.

Art. 80

...

Het op **leesbare wijze dragen** wordt behandeld in de competentiefiches (samen met het dragen van het uniform). Samengevat komt het erop neer dat alle bewakingsagenten, met uitzondering van de winkelinspecteurs en de agenten die een alarmcentrale beheren, **hun identificatiekaart op leesbare wijze moeten dragen wanneer ze hun activiteiten uitoefenen**.

4. Inbreuk

Wij vestigen de aandacht op het feit dat het niet respecteren van deze voorwaarden of verplichtingen aanleiding kan geven tot de opstelling van een proces-verbaal en dus tot een sanctie kan leiden.

5. Opmerking

De bewakingsagent die voor een **maritieme veiligheidsonderneming** werkt (art. 12) moet aan specifieke voorwaarden voldoen (art.185 tot 207). Hij behoudt de functiecode **EXE 14**.

